

Nr 174

Utlåtande i anledning av motioner om samarbetsnämnder vid grundskolor med högstadium m. m.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 479 av herr Lindblad och II: 577 av herr Romanus m. fl. har hemställts, såvitt nu är i fråga,

A. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om

1. att i skolstadgan inskrives att samarbetsnämnd skall finnas vid grundskolor med högstadium,

2. att i skolstadgan ges möjlighet till representation vid ämneskonferenser och klasskonferenser för eleverna vid grundskolans högstadium enligt samma regler som gäller för de gymnasiala stadierna,

B. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar att Sveriges Elevers centralorganisation bör beredas representation i skolöverstyrelsens styrelse.

I de likalydande motionerna I: 497 av herrar Palm och Göran Karlsson samt II: 527 av herrar Gustafsson i Barkarby och Andersson i Södertälje har hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen beslutar hemställa att Kungl. Maj:t föranstaltar om en översyn av nu gällande författningar inom skollagstiftningen så att

1) samarbetsnämnden göres obligatorisk även vid skolenhet med grundskolans högstadium,

2) samarbetsnämndens sammansättning blir sådan att den omfattar samtliga personalgrupper vid skolenheten,

3) samarbetsnämnden tillägges beslutanderätt i vissa frågor och att därvid dessa preciseras och förtecknas.

I de likalydande motionerna I: 517 av herr Wirtén m. fl. och II: 550 av herr Källstad m. fl. har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om att i skolstadgan inskrives att samarbetsnämnd skall finnas vid grundskolor med högstadium.

Utskottet. De tre motionspar som utskottet här behandlar syftar alla till ett vidgat elevinflytande i skolan. Yrkandena i motionerna sammanfaller också delvis. Gemensamt är sålunda önskemålet om att samarbetsnämnd skall vara obligatorisk vid grundskola med högstadium.

Utskottet får erinra om att samma yrkande framfördes motionsvis vid förra årets riksdag och behandlades av utskottet i dess utlåtande nr 179. Utskottet framhöll därvid att skolöverstyrelsen rekommenderat inrättandet

av dylika nämnder och även givit anvisningar om deras sammansättning m. m. och erinrade också om att en särskild arbetsgrupp inom överstyrelsen arbetade med frågor om skolans trivsel- och arbetsförhållanden. Utskottet förklarade sig räkna med en utveckling i riktning mot ett generellt införande av samarbetsnämnder även i grundskolor med högstadium men fann det i dåvarande läge riktigt att man t. v. lät inrättandet bero av lokala initiativ.

I mitten av juni månad i år och alltså efter det att de nu förevarande motionerna väcktes har Kungl. Maj:t i anslutning till ett av skolöverstyrelsen framlagt förslag beslutat genomförande under innevarande läsår av försöksverksamhet med samarbetsnämnder omfattande även grundskolor med högstadium. Försöken gäller dels nämndernas sammansättning, dels deras funktion. Redogörelse för erfarenheterna av försöksverksamheten skall lämnas av skolöverstyrelsen senast den 1 augusti 1970.

Utskottet som haft tillfälle att ta del av vad skolöverstyrelsen anfört till motivering för sitt förslag om nämnda försöksverksamhet har noterat, att överstyrelsen som sin mening uttalat att samarbetsnämnd från och med läsåret 1970/71 bör vara obligatorisk även vid grundskolans högstadium. För denna ståndpunkt kan enligt utskottets mening anföras goda skäl. Å andra sidan talar den omständigheten att försöksverksamheten gäller även grundskolans högstadium för att ett beslut om att göra samarbetsnämnderna obligatoriska vid högstadierna bör anstå till dess man kan tillgodogöra sig resultaten av försöksverksamheten. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet nu ifrågavarande motionsyrkanden.

Med hänsyn till den pågående försöksverksamheten avstyrker utskottet även de i motionerna I: 497 och II: 527 gjorda yrkandena om samarbetsnämndernas sammansättning och deras beslutanderätt. Av samma skäl anser sig utskottet inte nu böra föreslå riksdagen att i enlighet med yrkandet i motionerna I: 479 och II: 577 göra någon framställning till Kungl. Maj:t om högstadieelevernas representation i ämnes- och klasskonferenser. Denna fråga kan för övrigt enligt vad utskottet inhämtat väntas komma under övervägande i samband med att ändringar vidtages i skolstadgan med anledning av den nya läroplanen för grundskolan.

Vad slutligen gäller det i sistnämnda båda motioner framställda yrkandet att Sveriges Elevers centralorganisation bör beredas representation i skolöverstyrelsens styrelse har beslut härom redan meddelats av Kungl. Maj:t och motionsyrkandet bör därför inte föranleda någon åtgärd.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen avslår motionerna I: 517 och II: 550 ävensom motionerna I: 479 och II: 577 samt I: 497 och II: 527, sistnämnda fyra motioner i vad de avser att samarbetsnämnd skall vara obligatorisk vid grundskola med högstadium,

2. att riksdagen avslår motionerna I: 497 och II: 527 i vad de avser samarbetsnämndernas sammansättning och beslutanderätt,

3. att riksdagen avslår motionerna I: 479 och II: 577 i vad de avser representation vid ämneskonferenser och klasskonferenser för elever vid grundskolans högstadium,

4. att riksdagen avslår motionerna I: 479 och II: 577 i vad de avser Sveriges Elevers centralorganisations representation i skolöverstyrelsens styrelse.

Stockholm den 2 december 1969

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Birger Andersson (s), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), Axel Andersson (fp), Virgin (m), Ivar Johansson (cp), fru Wallentheim (s), herrar Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Per Jacobsson (fp), Herbert Larsson (s), Björk (s), Wallmark (m), Wirtén (fp) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (m), Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), Mellqvist (s), Lindholm (s), Mattsson (cp), Alemyr (s), Fagerlund (s), Källstad (fp), fru Ludvigsson (s), herrar Sjönell (cp), Westberg i Ljusdal (fp), fru Gradin (s), fru Sundberg (m) och herr Elmstedt (cp).

Reservation

av herr Källstad (fp).